

UTDRAG FRA PROTOKOLL, MØTE I VILLREINNEKMDA FOR RONDANE OG SØLNKLETTEN 3. SEPTEMBER 2026:

2026/55 Revisjon av forvaltningsplan

SAKSOPPLYSNINGER

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har lagt utkast til nye forvaltningsplaner ut på høring, med høringsfrist 15. oktober 2026. Den eksisterende forvaltningsplan for de store verneområdene i Rondane er fra 2009. Forvaltningsplan for Hemmeldalen er fra 2011.

"Rondane-Dovre nasjonalparkstyre, har i møte 15.05.26, styresak 26/2026 gjort vedtak om at forslag til forvaltningsplaner for våre 14 verneområder legges til offentlig høring.

Et felles kunnskapsgrunnlag for alle verneområdene er tatt inn i planforslaget for Rondane nasjonalpark, men ikke gjentatt i de andre planforslagene.

Retningslinjer for forvaltningen er tatt inn spesielt for det enkelte verneområdet.

Plandokumentene ligger på portalen «Forvaltningsplan på nett», og lenker til disse og andre vedlegg er lagt ut her [(lenker kan klikkes på)]:

[Oversikt vesentlige endringer i forvaltningsplanene](#) [(tabell 1)]

[Lenker til de ulike planforslagene](#)

[Vedlegg til planforslagene - kart](#)

[Vedlegg til planforslagene - Spesielt verdifulle bygninger og bygningsmiljø](#)

[Vedlegg - besøksstrategier og tiltak".](#)

«En forvaltningsplan er en plan for å forvalte verneområdet. Verneforskriften gir de juridiske bestemmelsene for et verneområde og setter restriksjonsnivået. En forvaltningsplan gir utfyllende retningslinjer om forvaltning, tilrettelegging og skjøtseltiltak for å opprettholde eller oppnå ønsket natur- eller kulturtilstand, for eksempel tiltak for å kanalisere ferdsel, fjerne vegetasjon eller fremmede treslag eller restaurere etter naturinngrep og bidrar til å beskrive bestemmelsenenes praktiske betydning» - [Veileder: Lage forvaltningsplan for et verneområde - miljodirektoratet.no](#) (se veilederen for mer informasjon om forvaltningsplaner).

Tabell 1: Oversikt over vesentlige endringer i forvaltningsplanene. Fra høringsdokumentene.

Verneområde	Endring
Alle	Utarbeidet plan for tiltak, herunder beskrivelse av oppfølging tiltaksplan for villrein, tiltakene 24, 34, 36, 39, 44, 46 og 52.
Rondane, Dovre, Dørålen	Innføre søknadsplikt på all organisert ferdsel. Ikke lenger knyttet til grupperstørrelse, gjentatte turer eller merkede stier og løyper.
Flere	I tillegg til BRA, skal BYA (byggets ytre mål/fotavtrykk) oppgis i m2 - for før og etter det planlagte tiltaket.
	Tatt ut retningslinjer som gjelder terrasse, uteplass.
	Tatt ut soner for organisert ferdsel ved Mysusæter og Høvringen. Ikke lenger tillate å sykle på merka stier her.
	Innført soner med retningslinjer for organisert ferdsel – sommer og vintersesong. Veslesmeden, Rondeslottet, Høgronden – Digerronden.
	Ikke lenger tillatt å sykle på vegen til Rondvassbu.
	Ta ut merka stier: 14 Kvanntåldalen - Dørålsvatnet 27 Rondvassbu - Peer Gynt hytta 43 Mot Storberget 11 Haverdalen-Sletthøe - Høvringen
Rondane	Ta ut skiløypene: 15 Klopptjønn - Klopptjønnhøgda - Indre Uksan 24 Koltjønnhaugen - Fryvollan 25 Fryvollan - Trolløypa (ved Glugga) 48 Skogseter - Langtjønn - Knartbua - Skogseter (Knartbuløypa) (beholde den kortere Vabuløypa)
	Lagt om skiløype nr 41, tidligere vedtak.
	Sti nr. 42 mellom Bjørnhollia og Skjerdalen ble allerede i besøksstrategi fra 2014 vedtatt lagt om eller nedlagt av hensyn til lokale verneverdier, og tas av den grunn ikke inn i stiplan ved rullering av forvaltningsplanen.
	Oppdatert besøksstrategien for Rondane nasjonalpark
Dovre NR	Tatt ut soner for organisert ferdsel i området Dombås - Hardbakken. Ikke lenger tillate å sykle på merka stier her.
Grimsdalen NR	Kartfesta fjellcamplassene ved Bjørnsgardssætre, Løken og Grønbakken.
Frydalen	Lagt om skiløype 26 , tidligere vedtak
Flakkstjønn	Lagt om skiløype 26 , tidligere vedtak
Dørålen NR	Kartfesta tre plasser for korttidsparkering, i tråd med gjeldende forvaltningsplan
Hemmaldalen NR	Ny skiløypetrase i Søkkunddalen.
	Ny trase for bruk av hest til Søkkundsetra.

SEKRETARIATETS VURDERINGER

I forbindelse med oppfølging av tiltaksplan for Rondane villreinområde (heretter omtalt som "tiltaksplanen"), er forvaltningsplanen et viktig verktøy for gjennomføring av tiltaksplanen innenfor verneområde. Den er også med på å danne grunnlaget for en forutsigbar forvaltningspraksis, gjennom fastsettelse av retningslinjer for saksbehandlingen. Forvaltningsplanen er ikke juridisk bindende, bortsett fra de punktene der verneforskriften viser direkte til forvaltningsplanen.

Generelle innspill

- I forbindelse med det pågående arbeidet med oppfølging av tiltaksplaner og evaluering med mulig revisjon, mener villreinnemnda at et fleksibelt forvaltningsregime bør ta sikte på å gjøre endringer og justeringer i forvaltningsplanen før neste planrevisjon, eller at planrevisjon vurderes gjennomført før det er gått 10 år.
- Nemnda legger merke til at det er lagt inn en stor mengde arbeid med revisjon av forvaltningsplanen, med viktige grep for å ivareta villreinhensyn og oppfølging av tiltaksplanen, eksempelvis fjerning av stimerker på utvalgte stier. Det er på generelt grunnlag positivt for villrein med en mer restriktiv praksis på all organisert ferdsel.
- Kart for skiløype kan med fordel gjøres tydeligere med tanke på at hvilke traseer som ikke lenger eksisterer (lyseblå stiplet linje).
- Å ta inn nye stier og løyper i villreinområdet er generelt uheldig ut fra villreinhensyn, med mindre det har en klart kanaliserende effekt som avlaster sårbare områder og ikke ligger uheldig til i forhold til reinens funksjonsområder. Det er viktig å vurdere nye traseer helhetlig med hensyn til reinens bruk av områder og funksjon som trekkområde, beiteområde og kalvingsområde. Det bør generelt være en høy terskel for å etablere traseer for ferdsel eller starte merking av stier, i villreinens leveområde.
- Motorisert ferdsel i utmark: I den grad det kan tillates til nyttekjøring i utmark, er det viktig at kjøremengden holdes på et absolutt minimum for å dekke det faktiske behovet.
- I de verneområder der villrein ikke direkte går frem av verneformålet, vil nemnda på generelt grunnlag minne om at villrein ofte vil være et relevant hensyn i vurderinger. Etter rundskriv m-106 om forvaltning av verneforskrifter (s. 16), kan det i vurderingene legges vekt på alle naturvern hensyn som finnes i det aktuelle området, også naturvern hensyn som ikke direkte fremgår av verneformålet. Videre vil det ofte være relevant og nødvendig å vurdere villreinhensynet grundig etter nml. §§ 8-12.
- Planen må vise til nye viltressursloven som trådte i kraft 1. juli 2026. Da planen ble lagt ut på høring før endringen, er det per nå henvist til viltloven.
- Nemnda vil nevne at høringsdokumentene oppleves noe uoversiktlig å sette seg inn i.

Innspill til enkelte planforslag

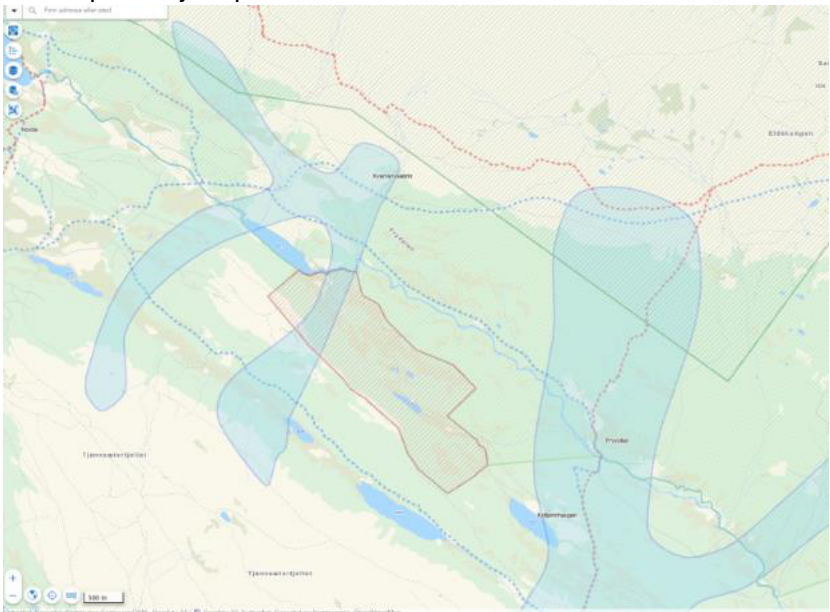
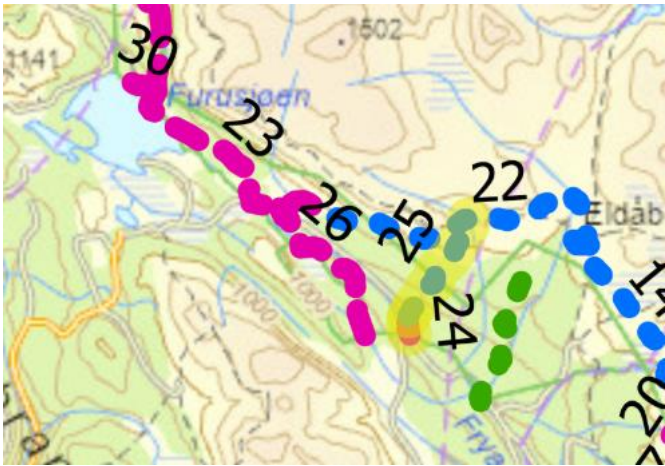
I tabell 2 lister en opp hvert verneområde, med innspill til hvert planforslag.

Tabell 2: Innspill til hvert av de 14 verneområdene.

Forvaltningsplan	Kommentar
VV00001873, Rondane nasjonalpark	- Tabeller om fellingshistorikk: tall fra 2025 bør inkluderes. - Villreinnemnda støtter at nedlagte stier ikke remerkes og at traseer som nevnes i tiltaksplanen tas ut. - Nemnda vil berømme alle aktører som er involvert, inkludert nasjonalparkstyret, i forbindelse med fjerning av stimerking for traseer nevnt i tiltaksplanen. - Sti på strekningen Bjørnhollia - Eldåbu bør vurderes gis en egen status på kart, for eksempel endre fra "eksisterende sti"

	til “sti med høyt forvaltningsfokus” (se tiltak 52 i tiltaksplanen for villrein). - Stisegment 9 (foreslått tatt inn): Det er overordnede mål i tiltaksplanen om å forbedre trekkmulighetene over Grimsdalsvegen, samtidig som det er et mål om å gjenopprette trekket øst for Rondanemassivet. Tilrettelegging gjennom merking av sti parallelt med Grimsdalsvegen anses uheldig for å oppnå et fungerende trekk i øst. Villreinnemnda oppfordrer til å ta ut stisegment 9 fra forvaltningsplanen. - Stisegment 10 bør også vurderes nærmere da villreinnemnda generelt er skeptisk til nyopprettelse av stier i villreinområdet. Kommentarer til retningslinjer (gjelder alle verneområder hvor retningslinjen er tatt inn): - <i>“Det er et mål for forvaltningen av verneområdene at villreinen kan ta i bruk større deler av Rondane villreinområde bl.a. gjennom økt bruk av viktige trekkpassasjer”</i> - det er svært viktig at denne retningslinjen for forvaltningen er førende for all virksomhet i verneområde. - <i>“Behov tilknyttet fritidsbruk vil vurderes strengere enn behov tilknyttet landbruk. Utover estetiske og kulturhistoriske hensyn vil tiltak knyttet til fritidsboliger bli vurdert ut fra den effekt det kan ha på ferdselen inn i områder som er viktige for villrein. Denne vurderingen vil ses i lys av den praksis som råder etter PBL for alle byggesaker innenfor og inntil villreinens leveområde, slik det avgrenses i Regional plan for Rondane - Sølknletten”</i> - det er svært viktig med en streng praksis for tiltak som øker ferdselen inn i villreinområder, også fra randsonen av leveområdet, skal en på sikt lykkes med å oppnå god tilstand for Rondane villreinområde. - <i>«ferdsel skal fortrinnsvis kanaliseres til randsonene, eller til utenfor verneområdet»</i> – nemnda støtter dette. Det er en viktig strategi for å nå målene i tiltaksplanen, og mener den fremmer villreinhensyn som går frem av f.eks. tiltak 12 i tiltaksplanen. Det bør likevel i den enkelte sak vurderes konkret om det er mer hensiktsmessig å legge en sti helt utenfor verneområdet og villreinområdet, da randsonen også kan tilby viktige ressurser for villreinen.
VV00002230, Dovre nasjonalpark	- Stien Grimsdalshytta – Hageseter gjør det utfordrende for reinen å komme til beiter i østlige deler av nasjonalparken – samtidig kanaliserer stien fotferdsel fra f.eks. områder vest i Dovre. Det er viktig denne traseen ikke åpner for sykling, som ville økt ferdselen ytterligere og styrket barriereeffekten.
VV00002233, Grimsdalen landskapsvernområde	- Grimsdalsvegen og Haverdalen er fokusområder for villrein, og for å forbedre trekkmulighetene i tråd med tiltaksplanen, må det tas sikte på en innskjerping i bruken av området, for menneskelig aktivitet som vanskeliggjør trekkmuligheter. Dette må delvis gå gjennom en forskriftsrevisjon, men det er viktig for villreinens situasjon i Grimsdalen at forvaltningsplanen i den grad det er mulig følger opp intensjonene i tiltaksplanen.

	- Fjellcamp ved Grønbakken er foreslått tatt inn i forvaltningsplanen, og foreslås å være åpen i jakta (18.08.-18.09.) og stengt med bom utenom denne tiden. Slik det går frem av ordlyden i tiltaksplanen, er dette en av fjellcampene som nasjonalparkstyret i forvaltningsplanen bør vurdere å legge ned. Nemnda vil bemerke at fjellcampen ligger uheldig til med tanke på villreintrekket ved Grimsdalen og Haverdalen. Det er registrert at reinen kan trekke sørover så sent som rundt de tider campen foreslås å holdes åpen. Det bør derfor gjøres en nærmere vurdering om alternative overnattingsmuligheter ved fjellcampen ved Steinbrotet, eventuelt Eftansåe, kan være tilstrekkelig, for å kanalisere campingene. Dersom en i forvaltningsplanen kommer frem til at campingplassen skal bestå, bør en vurdere heller å kalle det «jaktovernatting», enn «fjellcamping». - Når det gjelder fjellcampen ved Løken, som også foreslås tatt inn i forvaltningsplanen, er dette slik det går frem av ordlyden i tiltaksplanen også en av fjellcampene som nasjonalparkstyret i forvaltningsplanen bør vurdere å legge ned. Det bør vurderes i videre prosess med oppfølging av tiltaksplan om dette er en av fjellcampene som fjernes. Kommentarer til retningslinjer: - <i>Landskapet - omlegging og opprusting av veger for landbruksformål</i> – nemnda vil påpeke at villreinhensyn bør vektas høyere enn tidligere, bør det i tillegg tas inn en retningslinje at dersom det vurderes tillatelse som kan komme i konflikt med villrein, bør det stilles krav om låsbar bom og skilting om motorferdselsforbud for å begrense ferdsel mest mulig (se tiltak 9 i tiltaksplan for Rondane villreinområde).
VV00002229, Frydalen landskapsvernområde	- Nemnda forventer at nasjonalparkstyret tar hensyn til endringer som kommer i forbindelse med mulig forestående endringer i verneforskriften (tilsvarende Rondane NP).
VV00002234, Dørålen landskapsvernområde	- Det er viktig for å ivareta verneformålet om ivaretagelse av trekkområder for rein at ferdsel begrenses og kanaliseres mest mulig. Dette må ses i sammenheng med tiltaksplanens mål om gjenopprettelse av trekkområdet øst for Rondane-massivet. Det er etter nemndas syn bra at parkering begrenses til utvalgte steder, med begrenset parkeringskapasitet. Det er viktig at plassene kun brukes til korttidsparkering, i tråd med verneforskriften.
VV00002232, Vesle Hjerkin landskapsvernområde	- Ingen merknader.
VV00002231, Mesætermyre naturreservat	- Ingen merknader.
VV00001880, Myldingi naturreservat	- Ingen merknader.

VV00000794, Flakkstjønna naturreservat	- Trekket ut til Tjønnsæterfjellet/Gråhø omtales i tiltaksplanen (kap. 3.6). Der går det frem at bukketrekket skjer på våren (til Tjønnsæterfjellet/Gråhø) og på høsten (til Vulufjell). En dispensasjonspraksis med skiløype (eks. nr. 26 i bildeutsnitt under) i reservatet, parallelt med andre løyper, vil kunne være uheldig for å ivareta dette trekket, av hensyn til den samlede belastningen. Nemnda mener samlet belastning for trekkfunksjonen bør vurderes nærmere i all fremtidig dispensasjonspraksis. <i>Fra InnlandsGIS.</i> <i>Fra høringsdokumenter.</i>
VV00000493, Vestlehjerkinn-tjønnin naturreservat	- Ingen merknader.
VV00000378, Kattuglehøi naturreservat	- Ingen merknader.
VV00000879, Grimsdalsmyrene naturreservat	- Ingen merknader.

VV00002583, Hovdsjømyrene naturreservat	- Ingen merknader.
VV00002440, Hemmeldalen naturreservat	- Området er viktig for rein som trekker sørover fra senvinter/tidlig vår og nordover sensommer/høst, og området er et viktig beiteområde sommerstid. Det er viktig at det ikke tilrettelegges i særlig grad her, for å ivareta funksjonen som beiteområde og trekkområde for sommerbeiter lenger sør. - Den vestligste skiløypetrasen i Søkkunddalen er uheldig med hensyn til villreinenens kartlagte trekkruiter og at reinen bruker området tidlig på våren – nemnda viser til kunnskapsgrunnlaget med tanke på når reinen oppholder seg i området (f.eks. NINA rapport 2682, Kunnskapsgrunnlaget for delnorm 3 i Rondane). Nemnda mener ny skitrase i Søkkunddalen ikke bør tas inn i forvaltningsplanen. - Nemnda er skeptisk til nye avsettelser av områder og traseer for organisert ferdsel i dette området, herunder organisert ferdsel med hest. Nemnda mener at traseen for organisert ferdsel med hest i Søkkunddalen ikke bør tas inn i forvaltningsplanen. - Stitrasé nr. 9 og 7 ligger uheldig til med tanke på reinens trekk ved den smale korridoren ved Bringbu. Nemnda mener en bør undersøke eventuell effekt av om sløyfe til trase nr. 9 (nord for Bjørnåsberget) flyttes noe vestover. <i>Fra høringsdokumenter.</i>

SEKRETARIATETS FORSLAG TIL VEDTAK

Nemnda viser til sekretariatets vurdering.

NEMNDAS BEHANDLING

Forslag: Nemnda etterspør en forskriftsendring som gjør at DNT ikke lenger er fritatt for søknad om organisert virksomhet, men likestilles med annen kommersiell organisert virksomhet.

Avstemming: enstemmig.

Forslag: Nemnda ønsker ikke at innføring av søknadsplikt på all organisert virksomhet skal gjelde lokale skoler og barnehager, men videreføres som i dag.

Avstemming: enstemmig

Sekretariatets forslag til vedtak

Avstemming: enstemmig

ENDELIG VEDTAK

Nemnda viser til sekretariatets vurdering.

Nemnda etterspør en forskriftsendring som gjør at DNT ikke lenger er fritatt for søknad om organisert virksomhet, men likestilles med annen kommersiell organisert virksomhet.

Nemnda ønsker ikke at innføring av søknadsplikt på all organisert virksomhet skal gjelde lokale skoler og barnehager, men videreføres som i dag.